

Guds förbund med Abraham

Leif Boström
Grindtorpskyrkan
2018-11-11

Gud säger till Abraham att han ska bli far till många folk. Det passar kanske därför bra att prata om Abraham idag på fars dag.

Guds förbund med Abraham lägger grunden för hela Bibeln och historien. Resten av Bibeln kan ses som Guds handlingar för att uppfylla förbundet med Abraham.

Först en bakgrund. Gud har skapat världen och människorna. Människorna har fallit i synd och de har syndat så mycket att Gud har sänt en flod, där de enda människor som har överlevt är Noa och hans familj, 8 personer. Gud har sagt att människorna ska föröka sig och uppfylla jorden. Men människorna har inte flyttat ut över jorden, utan skapat en civilisation i Mellanöstern, kring Babylon. Omkring 100 år efter floden skapar Gud därför olika språk, så att olika folkgrupper inte förstår varandra. Då börjar de olika folkgrupperna flytta ut över jorden. De sprider sig bl a till Kanaans land. 350 år efter floden, 10 generationer från Noa, föds Abraham. Han bodde i Ur i Kaldeen (eller Mesopotamien som Stefanus säger i sitt tal i Apg 7), dvs nuvarande Irak, ganska nära Babylon. När Abraham är kring 70 år gammal får han löften från Gud.

Löften till Abraham

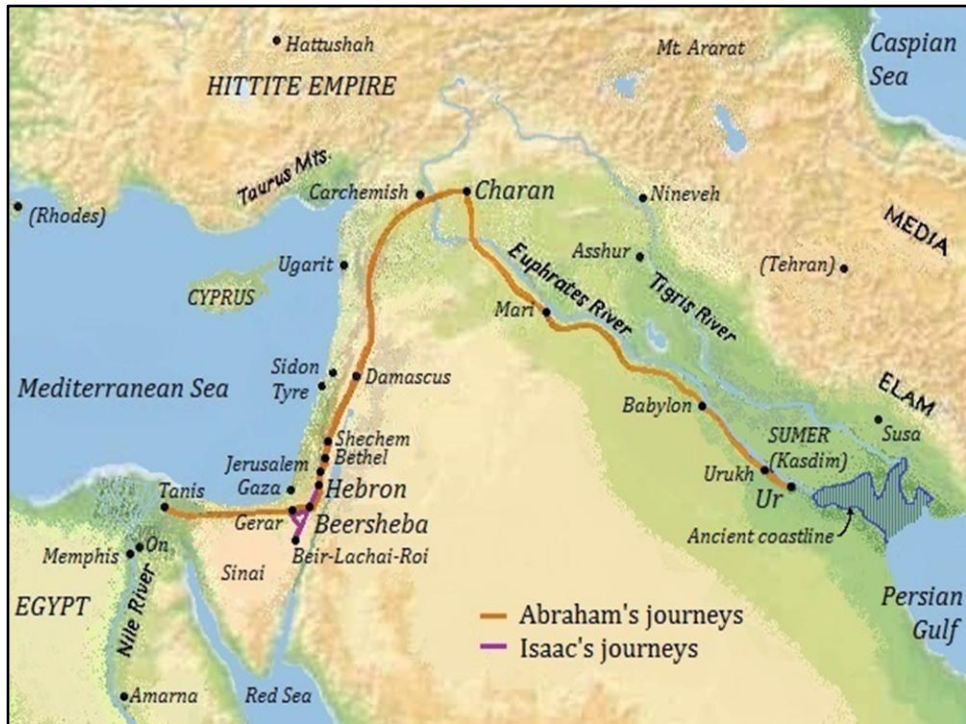
1 Mos 12:1-3 - HERREN sade till Abram: "Gå ut ur ditt land och från din släkt och din fars hus och bege dig till det **land** som jag ska visa dig. Där ska jag göra dig till ett **stort folk**. Jag ska välsigna dig och göra ditt namn stort, och du ska bli en **välsignelse**. Jag ska välsigna dem som välsignar dig och förbanna den som förbannar dig. I dig ska alla släkter på jorden bli välsignade."

Vi läser i 1 Mos 12:1-3.

Ur Svenska folkbibeln. 1 Mos 12:3 är felöversatt i Bibel 2000.

Abraham får tre löften: ett land, bli ett stort folk, bli välsignad och bli en välsignelse. I flera kapitel utvecklas löftena Abraham fick redan innan han lämnade Ur i Kaldeen (Mesopotamien).

För att löftet skulle uppfyllas behövde Abraham lyda Gud och gå ut ur sitt land och gå till det land Gud skulle visa honom.

Abraham går från Ur, följer floden Euftrat och kommer först till Haran och går sedan därifrån till Kanaan.

Din säd/avkomma

- 1 Mos 12:7: Och Herren uppenbarade sig för Abram och sade: "Åt **dina efterkommande (din säd)** ska jag ge detta land." Då byggde han ett altare åt Herren som hade uppenbarat sig för honom.
- Gal 3:16: ¹⁶ Nu gavs löftena till Abraham och hans avkomma (säd). Det står inte: "och dina avkomlingar", som när det gäller många, utan som när det gäller en enda: *och din avkomma (säd), som är Kristus.*
- Gal 3:26-29: ²⁶ Alla är ni Guds barn genom tron på Kristus Jesus. ²⁷ Alla ni som blivit döpta till Kristus har iklätt er Kristus. ²⁸ Här är inte jude eller grek, slav eller fri, man och kvinna. Alla är ni ett i Kristus Jesus. ²⁹ Och om ni tillhör Kristus är ni avkomlingar till Abraham (Abrahams säd), arvingar efter löftet.

När Abraham har kommit till Kanaans land får han i 1 Mos 12:7 veta att hans säd ska få landet.

Löftet utvidgas alltså till att gälla Abrahams säd.

Abrahams säd nämns 15 gånger i 1 Mos. Begreppet din säd (avkomma) står i singularis vid varje tillfälle.

En betydelse av Abrahams säd är det stora folk som skulle komma från Abraham (Israels folk). Översättningen försöker hjälpa oss att tolka begreppet säd genom att översätta det med efterkommande eller ättlingar. Det stämmer med den betydelsen av ordet säd.

Men Abrahams säd har även en annan betydelse, som är den viktiga betydelsen.

Översättningen gör att den betydelsen inte syns.

Den viktiga betydelsen förklaras i Galaterbrevet 3 v 16.

Ytterst syftar begreppet Abrahams säd på Kristus, som var en ättling till Abraham.

Löftena som Abraham fick gällde ytterst Kristus.

Gal 3:26-29. Om vi tillhör Kristus är vi Abrahams säd, arvingar efter löftet. Det i löftet som kan ärvas är landet. Löftet om landet gäller även oss. Vi får del av Kristi arv om vi tror på Kristus och blir döpta till Kristus. Jag återkommer till att dopet är viktigt.

Land

- **1 Mos 17:8** - Det **land** där du bor som främling, hela Kanaans land, ska jag ge **dig och dina efterkommande [din säd]** till **egendom för evigt**. Och jag ska vara deras Gud."

Löftena till Abraham upprepas och förtydligas genom de följande kapitlen i 1 Mos. Det första Gud lovade var land. T ex 1 Mos 17:8.

Landet lovades till din säd (singularis). Både Abraham och hans säd ska få landet till egendom för evigt.

Land

Löftet till Abraham om landet omfattar troligen ett större område än så stort Israel var när det var som störst.

Avkomma

1 Mos 15:4-6 - Men HERRENS ord kom till honom (Abram): ... "Se upp mot himlen och räkna stjärnorna, om du kan räkna dem", och han sade till honom: "Så ska din **avkomma (säd)** bli." Och Abram **trodde** på HERREN, och han räknade honom det till **rättfärdighet**.

Det andra löftet gällde att ett stort folk skulle komma från Abraham.

1 Mos 15:4-6.

Det gäller Israels folk, judarna, men det kan även avse de kristna. Eftersom vi tillhör Kristus är vi också Abrahams säd.

Fader till många folk

- 1 Mos 12:3: ...I dig ska **alla släkter på jorden** bli välsignade.
- 1 Mos 17:3-5: ... Gud sade till honom (Abram): ⁴ "Se, detta är mitt förbund med dig: Du ska bli **fader till många folk**. ⁵ Därför ska du inte mer heta Abram, utan ditt namn ska vara Abraham, för jag har gjort dig till fader för många folk.

Redan Abraham fick veta att löftet gällde fler än Israels folk.

Alla släkter på jorden ska bli välsignade i Abraham och Abraham ska bli far till många folk.

Det är alltså tydligt att det inte endast gällde Israels folk.

Förbundet med Abram

- **1 Mos 15:18** - På den dagen slöt Herren ett förbund med Abram och sade: "Åt dina efterkommande [**din säd**] ska jag ge detta land, ..."

Abraham vill veta att Gud ska hålla det han lovat. Då sluter Gud (eller Herren) ett förbund med Abraham. Då kunde Abraham vara säker. I 1 Mos 15 beskrivs att Abraham får göra i ordning djur för offer och att Gud sänder elden. Förbundet instiftades med offer.

1 Mos 15:18.

Förbund med Noa

- Omfattar mänskligheten och alla levande varelser
- Gud lovar att ingen flod ska föröda livet på jorden igen
- Villkorslöst
- Ingen tidsgräns
- Instiftat med offer
- Förbundstecken: Regnbågen

Vad är ett förbund? Vad menas i Bibeln med att Gud sluter ett förbund? Gud har slutit ett förbund tidigare i Bibeln. Efter floden offerar Noa brännoffer till Herren. Gud sluter ett förbund med Noa och hans efterkommande.

Förbundet med Noa har regnbågen som ett tecken för att påminna om förbundet och dess innebörd.

Förbundstecken

1 Mos 17:9-10 - Gud sade ytterligare till Abraham: "Du ska hålla mitt förbund, du och dina efterkommande från släkte till släkte. Och detta är det **förbund** mellan mig och dig och dina efterkommande som ni ska **hålla**: Alla av manligt kön hos er ska **omskäras**."

Även förbundet med Abraham har ett förbundstecken.

1 Mos 17:9-10.

Förbundstecknet är omskärelsen.

Att det var viktigt att hålla förbundet kan vi se i 2 Mos 4. Gud har talat till Mose i den brinnande busken och lyckats övertala honom och sänt honom för att befria Israels folk ur Egypten. När Mose är på väg till Egypten så vill Gud döda honom för att hans son inte var omskuren. Hans hustru Sippora omskär hans son och räddar så livet på Mose.

Isak

1 Mos 17:21 - "Men mitt **förbund** ska jag upprätta med **Isak**, honom som Sara ska föda åt dig vid denna tid nästa år."

Förbundet förs vidare endast till en av Abrahams söner.
I 1 Mos 17:21 säger Gud till Abraham:

Offer i Moria land

1 Mos 22:1-4 - En tid därefter satte Gud Abraham på **prov**. Han sade till honom: "Abraham!" Han svarade: "Ja, här är jag." Då sade han: "Tag din son Isak, **din ende son**, som du älskar, och gå till **Moria land** och offra honom där som brännoffer på **ett berg som jag ska visa dig**."

Tidigt nästa morgon sadlade Abraham sin åsna och tog med sig två av sina tjänare och sin son Isak. Sedan han huggit ved till brännoffer, gav han sig i väg mot den plats som Gud hade sagt åt honom att gå till. När Abraham på **tredje dagen** lyfte blicken fick han se platsen på avstånd.

I slutet av 1 Mos 21 står att Abraham bodde vid Beer-Sheba som främling.

Moria

2 Krön 3:1 - Salomo började bygga HERRENS hus i **Jerusalem** på **Moria berg**, där HERREN hade uppenbarat sig för hans fader David, på den plats som David hade ställt i ordning, jebusiten Ornans tröskplats.

Vilken plats var det? Var låg Moria land? Moria nämns på ett annat ställe i Bibeln. I 2 Krön 3:1 kan vi läsa om något som hände nästan 900 år senare. David hade köpt platsen. Templet (Herrens hus) byggdes på Moria berg i Jerusalem.

Israel

Det tog tre dagar att gå från Beer-Sheba till Jerusalem (som troligen inte fanns på Abrahams tid).

Jerusalem

1 Olivberget 2 Moria berg (ursprungliga Sions berg) 3 nuvarande Sions berg
Gud har utsett platsen där han befäller Abraham att offra Isak. Både tider och platser är fastställda av Gud och följer hans plan. Därför kan vi veta att det är samma plats som offren i templet i Jerusalem skedde på eller möjligen är det samma plats som Golgata.

Offer istället för Isak

1 Mos 22:9-13 - När de kommit fram till **den plats som Gud hade sagt till Abraham**, byggde han ett altare där och gjorde i ordning veden. Sedan band han sin son Isak och lade honom på altaret ovanpå veden. Och Abraham räckte ut handen och tog kniven för att slakta sin son. Då ropade HERRENS ängel till honom från himlen: "Abraham! Abraham!" Han svarade: "Här är jag." Då sade han: "Lyft inte din hand mot pojken och gör honom ingenting. **Nu vet jag att du fruktar Gud, då du inte ens har undanhållit mig din ende son.**" Abraham såg sig omkring och fick då bakom sig syn på en bagge som hade fastnat med hornen i ett snår. **Abraham gick dit och tog baggen och offrade den till brännoffer i stället för sin son.**

Abraham har med Isak kommit fram till berget i Moria land. 1 Mos 22:9-13. Löftessonen (ende sonen) ska offras. Detta gör sedan Gud nästan 2000 år senare med sin ende (enfödde) son, när Jesus dör på Golgata. Möjligen på exakt samma plats. Det var en mycket stor uppoffring för Gud. Men att vara villig att offra sin son Isak var också en stor uppoffring för Abraham.

Abrahams tro

Heb 11:17-19 - I tron bar Abraham fram Isak som offer, när han blev satt på prov. Ja, sin ende son bar han fram som offer, fastän han hade fått löftena. Och till honom hade Gud sagt: Genom Isak ska du få dina efterkommande. Abraham räknade med att Gud hade makt till och med att uppväcka från de döda. Därifrån fick han honom också tillbaka, bildligt talat.

Hur kunde Abraham tänka sig att offra sin son Isak? Han måste ha varit väldigt säker på att det var Gud som sagt åt honom att göra det. Ytterligare förklaring ges i Heb 11:17-19.

Gud hade slutit förbund med Abraham. Därför visste han säkert att Gud skulle hålla det han hade lovat.

Löfte, förbund, ed

1 Mos. 22:16-18: ¹⁶ "Jag svär vid mig själv, säger Herren: Eftersom du har gjort detta och inte undanhållit mig din ende son, ¹⁷ ska jag rikligen välsigna dig och göra **dina efterkommande (din säd) talrika** som stjärnorna på himlen och som sanden på havets strand, och **din avkomma (din säd)** ska inta sina fienders portar. ¹⁸ I **din avkomma (din säd)** ska jordens **alla folk bli välsignade**, därför att du lyssnade till min röst."

Åter till 1 Mos 22. När Abraham var beredd att offra sin son Isak säger Gud från v 16. Gud svär vid sig själv, ger en ed.

Andra och tredje löftet upprepas:

Abraham ska ge upphov till ett stort folk, och han ska bli välsignad och alla folk ska bli välsignade.

Gud har gett löfte, slutit förbund och gett sin ed. På tre sätt garanterar Gud detta. Han har dessutom upprepat det flera gånger.

Löftet bekräftas till Isak

1 Mos 26:3-5 - Stanna som främling här i landet. Jag ska vara med dig och välsigna dig, ty åt dig och dina efterkommande ska jag ge alla dessa **landområden**, och jag ska hålla den ed som jag har svurit din fader Abraham. Jag ska göra dina **efterkommande** talrika som stjärnorna på himlen, och åt dina efterkommande ska jag ge alla dessa landområden. Och i din **avkomma** ska alla jordens hednafolk bli **välsignade**, eftersom Abraham lyssnade till min röst och tog vara på det jag förordnat: mina befallningar, föreskrifter och lagar."

Löftena bekräftas till Isak ...
Land, avkomma och välsignelse

... och Jakob

1 Mos 28:13-15 - Och se, HERREN stod ovanför den och sade: "Jag är HERREN, din fader Abrahams Gud och Isaks Gud. Det **land** där du ligger ska jag ge åt dig och dina **efterkommande**. Din **avkomma** ska bli som stoftet på jorden och du ska utbreda dig åt väster och öster, norr och söder, och genom dig och din **avkomma** ska alla folkslag på jorden bli **välsignade**. Och se, jag är med dig och ska bevara dig vart du än går, och jag ska föra dig tillbaka till detta land. Jag ska inte överge dig intill dess att jag har gjort vad jag har lovat dig."

... och Jakob

Land, avkomma och välsignelse

Det är alltså endast genom Abrahams sonson Jakob som löftet förs vidare. Abraham hade fler ättlingar. Förbundet gäller såd till Abraham, Isak och Jakob. Både Kristus och Israels folk härstammar från Jakob.

Förbund med Abraham

- Omfattar Abraham och hans avkomma/säd (genom Isak och Jakob)
  - Kristus är Abrahams säd
  - Den som tillhör Kristus är arvinge
- Gud lovar
  - land
  - avkomma, ättlingar
  - välsignelse
- Villkorslöst (men förbundstecken och att Abraham var lydlig)
- Ingen tidsgräns, evigt
- Instiftat med offer
- Förbundstecken: Omskärelse

Om vi sammanfattar Guds förbund med Abraham...

Välsignelse till dem som välsignar och till alla folk

Villkorslöst - Förbundet med Mose har villkor: Om ni håller mina bud, så...

Evigt förbund

Guds förbund med Abraham gäller även oss kristna, som vi har sett tidigare, men förbundstecknet är omskärelse. Alla män skulle omskäras.

Det är tydligt i nya testamentet att vi som kristna inte ska omskäras.

Hur går det ihop?

Hjärtats omskärelse

- Rom 2:29 - hjärtats omskärelse sker genom Anden
- Kol 2:11-12 - ¹¹ I honom blev ni också omskurna, inte med människohand utan med Kristi omskärelse, när ni avkläddes er syndiga natur ¹² och begravdes med honom i dopet. I dopet blev ni också uppväckta med honom genom tron på Guds kraft, han som uppväckte honom från de döda.

Vi har istället hjärtats omskärelse, Rom 2:29,

Kol 2:11-12, Kristi omskärelse sker genom dopet

Dopet är alltså viktigt även för att vårt hjärta behöver omskäras.

Hjärtats inställning är det viktiga, det avgör våra attityder och är grunden för våra handlingar.

Abrahams arvedel

- Apg 7:2-5: Härlighetens Gud uppenbarade sig för vår fader Abraham i Mesopotamien, innan han bosatte sig i Haran. ³ Han sade till honom: Lämna ditt land och din släkt och bege dig till det land som jag ska visa dig. ⁴ Då lämnade Abraham kaldeernas land och bosatte sig i Haran. Och när hans far hade dött, förde Gud honom därifrån till det land där ni nu bor. ⁵ **Han gav honom ingen arvedel i landet**, inte ens en fotsbredd, **men han lovade att ge det som egendom åt honom och hans efterkommande**, trots att han var barnlös.
- Heb 11:8-10: ⁸ I tron lydde Abraham när han blev kallad att dra ut till ett land som han skulle få i arv, och han gav sig i väg utan att veta vart han skulle komma. ⁹ **I tron levde han i löftelandet som i ett främmande land.** Han bodde i tält med Isak och Jakob som var medarvingar till samma löfte, ¹⁰ för han väntade på staden med de fasta grundvalarna vars byggmästare och skapare är Gud.

Stefanus tal. Apg 7

Trons kapitel i Heb 11.

Abraham har ännu inte fått det Gud lovade. Det återstår och kommer att ske när Jesus kommer tillbaka och Abraham uppstår från det döda. Då kommer han att ärva landet enligt löftet. Vi som tillhör Kristus kommer också att uppstå och få vår arvedel i landet.

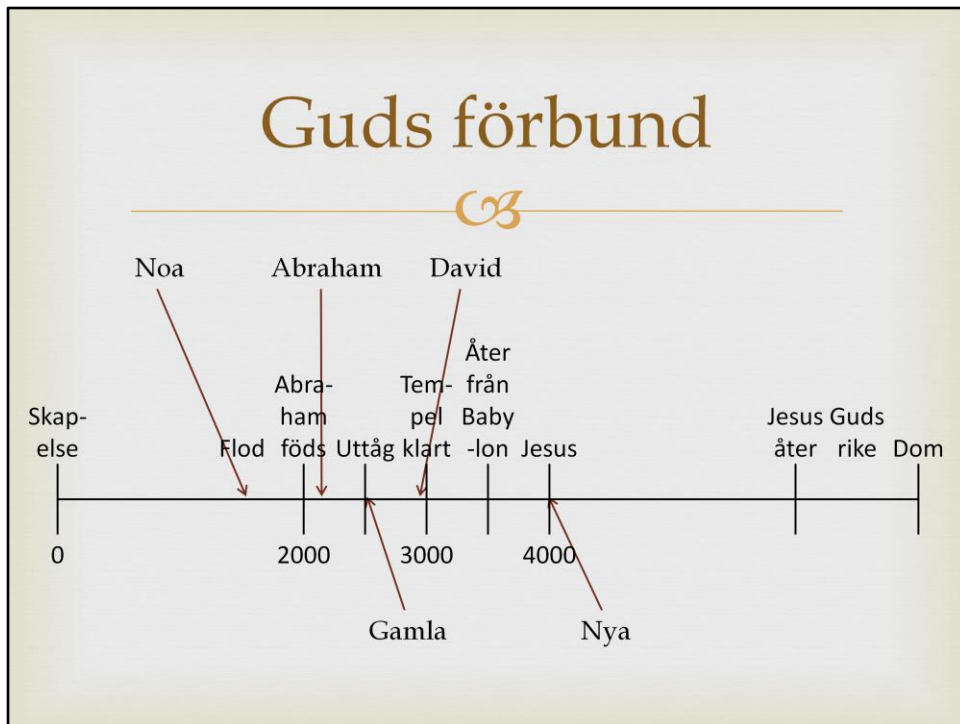

Varför gamla förbundet?

- Gal 3:19a: Varför gavs då lagen? Den blev tillagd på grund av överträdelserna för att gälla tills avkomlingen kom, han som löftet gällde.

Om förbundet med Abraham gäller, varför behövdes då gamla förbundet? Gal 3:19. Lagen, dvs det gamla förbundet, behövdes tills avkomlingen (dvs Kristus) kom.

Gud verkar genom sina förbund. Guds första förbund var med Noa efter syndafloden.

De följande fyra förbunden hänger ihop. Förbundet med Abraham utgör grunden.

Förbundet med Abraham, gäller Abraham och hans säd. Gud lovade landområde (rike), stort folk, många folk och välsignelse. Förbundet är evigt. Dessa löften är Guds plan som sedan förverkligas genom historien och de följande förbunden.

Förbundet med Abraham gäller nu, vi som tillhör Kristus ingår i Guds osynliga rike, Abrahams fysiska ättlingar är ett stort folk och vi som är Abrahams säd för att vi tillhör Kristus kommer från många folk, Kristus är till välsignelse för världen, både Israels folk och vi som tillhör Kristus är också till välsignelse. Förbundet blir uppfyllt till fullo när Jesus kommer tillbaka.

Efter uttåget ur Egypten upprättades gamla förbundet med Mose och Israels folk. De lovades land och välsignelse om de höll Guds bud. Det gamla förbundet behövdes tills Abrahams säd, eller avkomling kom, dvs tills Kristus kom till jorden som människa.

Förbundet med David, Gud lovar att en avkomling (säd) till David ska vara evig kung. Förbundet är en komplettering till löftet om landet till Abraham, en avkomling till David ska vara kung i det rike Gud ska upprätta, David är Abrahams säd, Kristus är både Abrahams och Davids säd.

Uppfyllelsen av förbundet med David är påbörjad genom att Jesus är kung för oss som tillhör Kristus. När Jesus kommer tillbaka och upprättar sitt rike uppfylls det helt.

Nya förbundet lovades till Jeremia och instiftades av Jesus vid sista måltiden och hans efterföljande död (och uppståndelse). Förbundet innebär att Guds ska förlåta